

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๘๑๐๕/ ๖๐๖๔

กศน.อำเภอบางปลาม้า
ต.โคกคราม อ.บางปลาม้า สพ. ๗๒๑๕๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความเห็นชอบการใช้หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

เรียน ประธานและคณะกรรมการสถานศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สาระหลักสูตรการทำตะกร้าหวายเทียม (ตะกร้าหวายอเนกประสงค์) จำนวน ๑ หลักสูตร

ด้วยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางปลาม้า ดำเนินการจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตรงานการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรการทำตะกร้าหวายเทียม (ตะกร้าหวายอเนกประสงค์) จำนวน ๔๐ ชั่วโมง โดยหลักสูตรดังกล่าวได้รับการอนุมัติจากสำนักงาน กศน.จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ สามารถนำไปประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ของตนเองและครอบครัว

ดังนั้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางปลาม้า จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการพิจารณาสาระหลักสูตรดังกล่าว และได้แนบหลักสูตรมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสมควร วงษ์แก้ว)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบางปลาม้า

งานการศึกษาต่อเนื่อง

โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๖๔๑๕

โทรสาร. ๐ ๓๕๕๘-๖๔๑๕

หลักสูตรอาชีพ การทำตะกร้าหวายเทียม (ตะกร้าหวายอเนกประสงค์) จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม

*****

ความเป็นมา

หัตถกรรมเครื่องจักสานเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตตั้งแต่สมัยอยุธยา จนถึงปัจจุบัน หัตถกรรมเครื่องจักสานเป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาอันเฉลียวฉลาดของคนไทย ในท้องถิ่น ที่ใช้ภูมิปัญญาสามารถนำสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมาประยุกต์ทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมีประโยชน์ในการดำรงชีวิต

จะเห็นได้ว่าหัตถกรรมเครื่องมือจักสานมีมานานแล้วและได้มีการพัฒนามาตลอดเวลา โดยอาศัย การถ่ายทอดความรู้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง การดำรงชีวิตประจำวันของชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ได้เอา ความรู้จากหนังสือมาเกี่ยวข้อง การเรียนรู้ต่างๆ อาศัยวิธีการฝึกหัด และบอกเล่าซึ่งไม่เป็นระบบในการบันทึก สะท้อนให้เห็นการเรียนรู้ ความรู้ที่สะสมที่สืบทอดกันมาจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันหรือที่เรียกกันว่าภูมิปัญญา ท้องถิ่น ดังนั้นกระบวนการถ่ายทอดความรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นยังคงอยู่ต่อเนื่อง และยั่งยืน หัตถกรรมเครื่องจักสานซึ่งมีความสำคัญยิ่งที่จะให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหัตถกรรมเครื่องจักสานนั้นๆ คงอยู่ตลอดไป ซึ่งผลจากการศึกษากระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นหัตถกรรมเครื่องจักสานนั้น จะนำไป เป็นข้อมูลที่จะนำไปพัฒนากระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาในชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และดำรงอยู่คู่สังคม สืบต่อไป

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๒. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน
๓. เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา ระยะเวลาเรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้

จุดมุ่งหมาย

ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการสานของใช้จากหวาย (ตะกร้าหวายอเนกประสงค์) และประกอบอาชีพ อย่างมีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน	๔๐	ชั่วโมง
ทฤษฎี	๑๐	ชั่วโมง
ปฏิบัติ	๓๐	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการสาน ตะกร้าหวาย เทียม	๑.๑ ผู้เรียนมี ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการสาน ตะกร้าหวายเทียม (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์) ๑.๒ ผู้เรียนบอก ชนิดของวัสดุ/ อุปกรณ์ ในการสานตะกร้า หวายได้อย่าง ถูกต้อง	๑.๑ ความรู้เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ ในการสานตะกร้า หวายเทียม ๑.๒ ชนิด และการคัดเลือก เส้นหวายขนาดต่างๆ ๑.๒.๑ ขนาด ของเส้นหวาย - ขนาด ๑ มิลลิเมตร สำหรับตบ แต่งหูด้านบนตะกร้า - ขนาด ๒ มิลลิเมตร สำหรับใช้ ในการสานตัวตะกร้า ทั้งใบ ๑.๒.๒ สีของเส้น หวาย - สีแดง - สีทอง - สีเขียว ๑.๓ การเลือกโครง ตะกร้าหวายรูปแบบ ต่าง ๆ ๑.๔ วัสดุ/อุปกรณ์ ๑.๔.๑ กรรไกร ๑.๔.๒ คัตเตอร์ ๑.๔.๓ สายวัด ๑.๔.๔ เหล็กแหลม ๑.๔.๕ แลคเกอร์ เคลือบเงา	๑.๑ วิทยากร บรรยายให้ความรู้ ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการสาน ตะกร้าหวายเทียม (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์) ๑.๒ ชนิด และการคัดเลือก เส้นหวายขนาด ต่างๆ ๑.๒.๑ ขนาด ของเส้นหวาย ๑.๒.๒ สีของ เส้นหวาย ๑.๒ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ๑.๓ การเลือก โครงตะกร้าหวาย รูปแบบต่างๆ ๑.๔ วัสดุ/อุปกรณ์ ๑.๕ ขั้นตอนการ สานตะกร้าหวาย อเนกประสงค์ ๑.๖ วิธีป้องกัน และการบำรุง รักษาเส้นหวาย	๓	๒

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			<p>๑.๔.๖ แปรงทาสี ขนาด ๓ นิ้ว</p> <p>๑.๕ ขั้นตอนการสาน ตะกร้าหวาย</p> <p>อเนกประสงค์</p> <p>๑.๖ วิธีป้องกัน และการบำรุงรักษา เส้นหวาย</p>			
๒	ขั้นตอนการสาน ตะกร้า หวายเทียม (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์)	ผู้เรียนสามารถ ทำชิ้นงานการสาน ของใช้จาก หวายเทียม (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์) ได้	<p>๒.๑ การวัดขนาด โครงตะกร้าเพื่อนำมา ตัดเส้นหวาย ในการสานตะกร้าเทียม (ใช้กรรไกรในการตัด เส้นหวายเทียม)</p> <p>๒.๒ เส้นหวาย ในการสานตะกร้า แต่ละขนาด</p> <p>๒.๒.๑ โครงตะกร้า ขนาดเล็ก ใช้เส้นหวาย จำนวน ๒๙ เส้น ยาว ๑๑๐ เซนติเมตร</p> <p>๒.๒.๒ โครงตะกร้า ขนาดกลางใช้เส้นหวาย จำนวน ๓๑ เส้น ยาว ๑๒๐ เซนติเมตร</p> <p>๒.๒.๓ โครงตะกร้า ขนาดใหญ่ใช้เส้นหวาย จำนวน ๓๖ เส้น ยาว ๑๓๐ เซนติเมตร</p> <p>๒.๓ การเลือกลวดลาย ในการสานตะกร้า หวาย (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์)</p> <p>๒.๓.๑ ลายข้าว หลามตัด</p>	<p>๒.๑ วิทยา บรรยายการวัด ขนาด โครง ตะกร้าเพื่อนำมา ตัดเส้นหวายใน การสานตะกร้า เทียม</p> <p>๒.๒ เส้นหวาย ในการสานตะกร้า แต่ละขนาด</p> <p>๒.๓ โครงตะกร้า ตามขนาดต่างๆ ขั้นตอนการทำ</p> <p>๒.๔ การเริ่มจาก การทำลาย พื้นฐาน (ลายไทย)</p> <p>๒.๕ การขึ้น ลวดลาย การสาน โดยการเริ่มจาก ขอบด้านบน ของโครงตะกร้า พร้อมกับการทำหู ตะกร้า</p>	๕	๒๕

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			<p>๒.๓.๒ ลายหัวใจ</p> <p>๒.๓.๓ ลายไทย</p> <p>๒.๓.๔ ลายดอกพิกุล</p> <p>๒.๓.๕ ลายดอกขิง</p> <p>๒.๔ ขั้นตอนการทำ</p> <p>๒.๔.๑ การเริ่มจาก การทำลายพื้นฐาน (ลายไทย)</p> <p>๒.๔.๒ การขึ้น ลวดลาย การสาน โดย การเริ่ม จากขอบ ด้านบนของโครง ตะกร้า พร้อมกับการ ทำหูตะกร้า</p> <p>๒.๕ การขีดลวดลาย จากด้านล่างของโครง ตะกร้า จนถึงขอบ ด้านบนของโครง ตะกร้า</p> <p>๒.๕.๑ การสาน ลวดลายไทย</p> <p>๒.๕.๒ การสาน ลวดลายข้าวหลามตัด และลายหัวใจ</p> <p>๒.๕.๓ การสาน ลวดลายดอกพิกุล ลายดอกจัน และลายดอกขิง ฯลฯ</p> <p>๒.๖ การเก็บลวดลาย ของหูโครงตะกร้า และขอบของโครง ตะกร้าให้เรียบร้อย (ใช้คัตเตอร์ในการเก็บ ความเรียบร้อย)</p>	<p>๒.๖ การขีด ลวดลายจาก ด้านล่างของ โครงตะกร้า จนถึงขอบด้านบน ของโครงตะกร้า</p> <p>๒.๗ ผู้เรียนทำ การลงมือปฏิบัติ</p>		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๒.๗ การทาแลคเกอร์เคลือบเงาตะกร้าหวาย ต้องทา จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อทาครั้งที่ ๑ เสร็จ แล้วให้นำไปตากแดด ๑๕ นาที และทำต่อ ๑ ครั้ง เหมือนกับ ครั้งแรก			
๓	การคำนวณ ต้นทุนผลิตภัณฑ์	ผู้เรียนสามารถ คำนวณต้นทุน ผลิตภัณฑ์ และ การจัดจำหน่าย ตามท้องตลาดได้ ในราคาที่เหมาะสม และคุ้มค่ากับ การผลิต (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์)	๓.๑ เส้นหวายกิโลกรัม ละ ราคา ๒๕๐ บาท ๓.๑.๒ โครงตะกร้า หวาย ๓.๑.๓ โครงตะกร้า หวายขนาดเล็ก ราคา ๑๗๐ บาท เส้นหวาย ๑ กิโลกรัม สามารถ สานตะกร้าหวายขนาด เล็ก จำนวน ๑๐ ใบ ๓.๑.๔ โครงตะกร้า หวายขนาดกลาง ราคา ๑๘๐ บาท เส้นหวาย ๑ กิโลกรัม สามารถสานตะกร้า หวายขนาดเล็ก จำนวน ๘ ใบ ๓.๑.๕ โครงตะกร้า หวายขนาดใหญ่ ราคา ๒๐๐ บาท เส้นหวาย ๑ กิโลกรัม สามารถสานตะกร้า หวายขนาดเล็ก จำนวน ๖ ใบ ๓.๒ การจำหน่าย ตะกร้าหวายในแต่ละ ขนาดเมื่อสานเสร็จแล้ว	๓.๑ บรรยาย ๓.๒ สาธิต ๓.๓ ฝึกปฏิบัติ ๓.๔ แลกเปลี่ยน ความรู้และ ประสบการณ์ ๓.๕ ตอบข้อ ซักถาม	๒	๓

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๓.๒.๑ ตะกร้า หวายเทียม (ตะกร้า หวายอเนกประสงค์) ขนาดเล็ก ราคา ๕๒๐ บาท ๓.๒.๒ ตะกร้าหวาย เทียม (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์) ขนาดกลาง ราคา ๕๐๐. บาท ๓.๒.๓ ตะกร้าหวาย เทียม (ตะกร้าหวาย อเนกประสงค์) ขนาดใหญ่ ราคา ๕๘๐ บาท			

สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการสอน/ใบความรู้ และสื่อออนไลน์
- ชิ้นงานตัวอย่าง

การวัดผลและประเมินผล

การสังเกต การสัมภาษณ์ ผลงาน/ชิ้นงาน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

- มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ในการใช้หลักสูตรการทำตะกร้าหวายเทียม
(ตะกร้าหวายอเนกประสงค์) จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

- ( ) เห็นชอบ
( ) ไม่เห็นชอบ

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการสถานศึกษา ลงชื่อ.....กรรมการสถานศึกษา
(นายณัฐวุฒิ แสงดาว) (นายสมพร ว่างอมรมิตร)

ลงชื่อ.....กรรมการสถานศึกษา ลงชื่อ.....กรรมการสถานศึกษา
(นายนิธิ คงสมจิตต์) (นายเชาว์ นวมทอง)

ลงชื่อ.....กรรมการสถานศึกษา ลงชื่อ.....กรรมการสถานศึกษา
(ร.ต.อ.กำจร คำแก้ว) (นายจตุพร อุ่นวิจิตร)

ลงชื่อ.....กรรมการสถานศึกษา ลงชื่อ.....กรรมการสถานศึกษา
(นายสุเทพ ทองธรรมชาติ) (นายชูชีพ นันทนาสิทธิ์)

- ( ) อนุมัติ
( ) ไม่อนุมัติ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....
(นางสมควร วงษ์แก้ว)
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบางปลาม้า